٦٥ نچی. ١٣٢٤ سنه. ١٤ ذو القعده یکشنبه. ١٩٠٦ سنه. ١٧ دیکابر. № 65

ГАЗЕТА
„Юлдузъ“
Цѣна 3 руб. на годъ.
Редакція и Контора:
Казань, номера «Сарай» № 1.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ“
Russie, Kazan, redaction
„Julduz“,
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.

يولدز

گازیته‌نڭ بهاسی:
برسنه‌اوچون (٣) صوم، آلتی آی
اوچون (٢) صوم، اوچ آی
اوچون (١) صومدر.
اداره‌سی پچن بازارنده (سرای)
مسافرخانه‌سنده ١ نچی نومرده‌در.
محررینی هر کون کوندز ساعت
(١١) ده اداره‌ده کورمك ممکندر.
محرر وناشر: احمد هادی مقصودی.
سرکاتب ومدیر: علی اصغر کمال الدینی.

تکراری موجب اولمایان مقاله‌لر ممنونیت ایله قبول ایدلورلر. درج ایدلمه‌ین مقاله‌لر حقنده جواب ویرلمز واشتکا قبول ایدلمز.

برنسخه‌سی (٥) تییندر. ❧ هفته‌ده اوچ مرتبه چغاچق ادبی، فنی، معاشی وسیاسی جریدهٔ ترکیه‌در. ❧ اون نسخه‌سی (٣٠) تییندر.

١٩٠٦ سنه **صباح کتبخانه‌سی** ١ نچی اوکتابرده آچلدی

قزانده پچان بازارنده „بلغار“ نومرلری یورطنده

اسامی کتب کتبخانه‌دن بولمغان بعضی بر سببلرگه مبنی حاضرگه قدرلی چقمادقندن محترم صوراوچیلرغه یبارو ممکن دگلدر لکن باصلوب چققاچده صوراوچیلرنڭ هر قایوسینه یباریله‌چکدر. کتبخانه‌مزده یولدز کتبخانه‌سینڭ نشریاتی‌ده صاتلمقده‌در.

صباح کتبخانه‌سینڭ وقتلی مدیری: عبدالولی احمداللین

مفصل اسامی کتب، هرکمگه بلا بدل یباریلور.

تیلیگرام وخط ایچون آدرس: Казань, книгоиздательство „Сабахъ“

سنهٔ تأسیس ١٩٠١ **معارف کتبخانه‌سی** کتابچیلرغه بیوك اکرام !

کتبخانه‌مزده صاتلمقده اولان یاڭا کتابلر:

توشنو (اثر ح.)

دورت پرده‌لك کولنچ کامیدیه بهاسی ٦ تین. پوچطه ایله ٨ تین.

مکتب وملا (اثر هادی)

اصول عتیقه ایله تربیه ایدلمکده اولان مکتب حاللرینی تصویر ایدوچی منظوم بررساله‌در. بهاسی ٥ تین. پوچطه ایله ٧ تین.

اوچ صومغه قدر پوچطه مارکه‌سی مقبولدر. زاداتکه‌سز زاکازلر، کوندرلمس.

آدرس: Казань, Т-ва „Камалютдиновъ и К-о“

يولدز

يولدز گازیته‌سینه کیله‌چك ١٩٠٧ نچی سنه اوچون مشتری دفتری آچلدی. بر سنه‌لك حقی (٤) صوم، آلتی آیلغی (٢) صوم، اوچ آیلغی (١) صوم اولاچقدر.

هر آی باشندن مشتری قبول ایدلور. اوچ آیدن کیملك مشتری قبول ایدلمیه‌چکدر.

حاضردن یللق آقچه‌سینی توله‌ب یازلغان مشتریلرگه یولدزنڭ محرر ثانیسی (علی اصغر کمال) افندی اداره‌سنده آیده بر مقدارنده نشر قیلناچق (یاشن) اسمنده کولکی ومطایبه ژورنالی بوش یوللاناچقدر.

آدریسلر حاضرله‌و سببلی یولدزنڭ طابشرلووی کیچکمه‌سون اوچون گازیته آلاچقلرینی اداره‌گه تیزدن خبر بیرولرینی محترم مشتریلرمزدن جدی صورتده رجا ایده‌مز.

يولدز کیله‌چك ١٩٠٧ نچی سنه‌ده چهارشنبه جمعه ویکشنبه کونلرنده هر هفته‌ده اوچ مرتبه نشر قیلناچقدر.

يولدزنڭ پروگرامی بیك واسعدر وقت وزمانینه موافق روشده هر درلو اخبار ومعلوماتدن خبر ویره‌چکدر.

خصوصا اهل اسلامغه مناسبتی اولان خبرلرگه آیروچه دقت ایده‌چکدر.

جریده‌لرگه صیبارلق مقدارنده یولدزده هر وقت فنی مقاله‌لرده یازلاچقدر.

خصوصا فنی هنر وتجربه‌لرنڭ یاڭالری دائما اخبار وبیان ایدیله‌چکدر.

هیئت اداره.

تش طبیبی
Г. М. КОППЪ گ. م. کوپپ
گاستیننو دۋوراسکی اورامده تاۋلوفسکی یورطنده آورولرنی قبول ایتمکده‌در.

مدرسه‌لر حقنده.

قزان شهرنده مکتبلرنڭ اینسپیکتوری افیلیکسوف شهرمزده‌گی مدرسه‌لرنڭ مدرسلرینه وشبو مآلده بر استفسار نامه یوللامش:

« مدرسه گزده ١٩٠٦ نچی سنه‌ده اولان حاللر حقنده توبه‌نده یازلمش سؤاللرنڭ جوابنی یازوب اوشبو کاغدنی میڭا طابشرماقـڭزنی اوتنه‌من.

نارودنی پروسۋیشچینیه مینسترستۋاسینڭ قراری بوینچه یللق حسابده کورسه‌تمك اوچون بو سؤاللرنڭ جوابلری لازمدر.

١٥ نچی دیکابرگه قدر امضاگز ایله اوشبو کاغدنی میڭا تسلیم قیلمقـگزنی اوتنوب یازغوچی: اینسپیکتورن. فیلیکسوف.

سؤاللر:

١) سزنڭ مدرسه‌گز قایسی اورامده وکم یورتنده؟
٢) مدرسه‌گز اشکولامی یاکه مکتبمی؟
٣) مدرسه‌نڭ بناسی فاتیرگه آلنغانمی یاکه اوز یورتیمی؟
٤) مدرسه‌گزده دین علمی اوقوتوچی نیچه کشی؟ وآنلر کملر؟ لوازملری نیچك؟
٥) مدرسه‌گزده دین معلملرندن باشقه ینه نیچه معلم وار؟
٦) اوقوتوچیلر هر برسی‌ده آقچه‌سز اوقوتالرمی؟
٧) آقچه ایله اوقوتوچی معلملرگه آقچه قایدن ونی قدر ویرله‌در؟
٨) مدرسه‌گزده ترکی وعربی تللردن هم دین علملرندن باشقه دخی دنیا علملکلرندن نیندی فنلر تدریس قیلنادر؟
٩) مدرسه‌گزده (١۴) یاشدن کیم بالالر نی قدر وار؟
١٠) (١۴) یاشدن الوغ شاگرد اسمنده‌گی اوقوچیلر نی قدر وار؟
١١) اوقوچیلرنڭ مجموع مقداری نی قدر؟
١٢) بونلرنڭ نی‌قدریسی مدرسه‌ده قونوب طورالر؟
١٣) اوقوچیلردن توب قزان شهرنیکیلری نی قدر؟
١٤) قزاندن باشقه‌یرلردن کیلگانلری نی‌قدر؟
١٥) ١٩٠٦ نچی سنه اوقوغانلردن نیچه‌سی کورس بتروب ختم قیلدی؟
١٦) نیچه‌سی درسلرینی تمام قیلمیچی چغوب کیتدیلر؟
١٧) مدرسه‌گزنڭ وقفلری وارمی؟ نی قدر ونیلر؟
١٨) ١٩٠٦ نچی سنه‌ده مدرسه‌گزنی اداره وتربیه قیلو اوچون نی‌قدر آقچه صرف ایدلدی؟
١٩) مدرسه‌گزنڭ فخری ناظری (پاپوچیتیلی) کم؟

يولدز.

ایسکی نظاملر بوینچه مدرسه‌لر اینسپیکتور قول آستنده بولوب کورندکندن هر سنه مدرسه‌لرنڭ حالندن اینسپیکتورنڭ استفسار قیلووی عجب توگلدر.

لکن بو ورقه‌ده سؤاللر آرتغراق کورینه‌در.

٢ نچی سؤالده مدرسه‌گز اشکولامی مکتبمی؟ سؤالندن مراد آڭلاشلمیدر. علمخانه‌گز مکتبمی مدرسه‌می؟ دیسه، بر معنا آڭلاشلور ایدی.

دین علمندن باشقه اوقوله‌طورغان دنیاوی فنلردن سؤال قیلوده‌ده بر معنا اولمق کیره‌ك.

بو خصوصده بعض ملالر نیچك جواب بیرورگه‌ده بلمیلر ایمش.

بزنڭ فکرمزچه طوب طوغری واقعنی بیان قیلوب جواب ویرمك کیره‌ك.

بزنڭ مدرسه‌لرده حکومتکه خلاف بولاچق هیچ بر نرسه یوقدر.

البته دین علمیگنه اوقولمی.

مڭ یللردن بیرلی دین علمینه مناسبتی اولان دنیا فنلریده اوقولادر.

صرف، نحو، بلاغت فنلری دیندن اولمالر، مدرسه‌لرده عربچه‌نی یاخشی بلمك اوچون لازمدرلر.

قرآنمز عربی اولدیغندن عربچه‌نی یاخشی بلمك اسلام علماسینه ضرور ولازمدر.

عقائد وکلام، فقه واصول، تفسیر وحدیث بارچه‌سی علوم دینیه‌درلر.

منطق، حکمت، حساب، هندسه هیئت ایسکی زماندن بیرلی اوقولمشلردر.

هر برینڭ علوم دینیه‌گه مناسبتلری واردر.

تاریخ انبیا ایسه، کلام قدیمدن مستخرجدر.

تاريخ اهل اسلام اوچون ضروريدر. بو ايكی عملرنی بيلمك اوچون تاريخ عموميده لازمدر. جغرافيه ايسه اوچون مطلق لازمدر. چونكه قبله‌مز اولان كعبهء معظمه طرفنی طابمق وجلرنی قبله‌گه طوغری قاراتوب بنا قيلمق كبی اشلر اصول جغرافيه دن باشقه ممكن توگلدر.

بو وجهه‌لردن باشقه بعض دنياوی علملر دين علماسينك فهمنی آچمق وغيرتنی آرتدرمق اوچون ده لازمدر. ايمدی علمانك پيشوا بولدلاحتشام قورقوب طورا طورغان زمانلری كيچمشدر.

امام اولان كيمسه‌لر قوملرينه ديني وعظدن ماعدا مجلسلرده دنياوی فنلردن فائده‌لی معلومات نشر قيلسه‌لر نيچك بولور ايدی؟ ...ميسيونيرلرگه‌می؟ نی ضرر!

تركيه و تركلر.

تركيه و تركلر حقنده ياقچ و ياگازيته‌لری تورلی سوزلر يازالر. كوبسی تركيه‌نی بتورمگه ياقينلاشقان آيبق بر مملكت صانيلر. اجل مرضی ايله مبتلی بولغان كشی‌نك بر زمانينا وفات اولوب بته‌چكی كبی تركيه ده بر زمان بتمی قالماياچق ديبوب اويليلر.

آراده بعضلری تركلرنی مدح ده قيلوب قويغالی. ارشاد گازيته‌سينك تعليقنه نظراً انگليه گازيته‌سنده تركيه‌ده كوب طورغان بر مستشرق ...

تركلر تركيه حكومتينك مامورلرينك اهاليگه جبر وظلم قيلولرندن عموما ناراضی اولدقلری حالده سلطان عبد الحميد خاننی بارچه‌سی عزيز و محترم خليفهٔ روی زمين ديبوب تعظيم و تكريم قيلالر.

واقعا تركلرده علم ومعارف ياؤرو پاده‌غی درجه‌گه كيلوب يتكانی يوقدر. شويل ايسه‌ده، تركيه مدنی ومترقی مملكتلرنك برسی درجه‌سينه ايرشمشدر.

حاضرده تركيه‌ده (٤٠٠٠٠) ترتيبلی مكتب واردر. بو مكتبلرده (١,٥٠٠,٠٠٠) ... اوقومقده‌درلر.

حاضرده ايكی ايكو طريقه‌لری ... تربيه قيلو اصوللری ده تركيه‌ده اصلاح قيلنمقده‌در. هر طرفده طاش يوللر اشله‌نمكده‌در. بوكونگه ممالك عثمانيه‌ده تيلگراف چبغی (٥٠) ملك ...

حاضرده نامق كمال، شناسی، احمد مدحت كبی ترك محررلرينك اثرلری ياؤروپاللرينك بارچه‌سينه ترجمه قيلنمشدر. ... قيلما گزكه عالملك ومحررلك تركيه‌ده ايرلرگه گنه مخصوصدر. يوق، يوق. آنلرنك خاتونلرندن ده بيك عالمه وفاضله‌لر چقمقده‌در. جودت پاشانك قزی (فاطمه عليه) خانم ايله عثمان پاشانك قزی (نكار) خانملرنك كتاب وشعرلری بوتون عالمگه مشهوردر.

تركيه‌ده بر كيه‌چيلك وارسه، اوده حكومتنك اداره‌سی خلق كيكاشندن باشقه يورتلوويدر. تورلی حيله و حيلالر ايله سلطان اطرافينه جيلغان نادان وظالم بيورا اكراتلرنك حضرت سلطانغه ... كوب مسئله‌ده حقيقت حالدن خبردار ايتمه‌ولری تركيه‌نك ترقياتينه بيك كوب ممانعت قيلمقده‌در.

اگرده تركيه‌ده حكومتنك اداره‌سی ملت مجلسی ايله اجرا قيلنسه، ايكی اوچ يل اچنده تركيه قوّت وغيرتده برنچی مملكتلر آراسينه كره‌چكدر. تركلرده ذهن وقابليت گيرمانيه وياپونيه اهاليسيندن كوب مرتبه آرتقدر.»

بعض محررلر تركيه‌نی بيك ذم قيلوب يازالر. مثلا، نووی ورييمه‌نك يار وچيلرندن اولان مالچانف اوزينك گازيته‌سينده تركيه حقنده اوشبو سوزلرنی يازادر:

«تركيه ... تيز كونلرن بته‌رگه تييشلی چرگان بر مملكتدر. آنی كوبدن بتررگه تييش ايدی. لكن اوز فائده‌لری اوچون ياؤروپا حكومتلری همان اول ... بوندن اشبی يوق. اول همان تركيه‌نی حمايه قيلا. بو تركيه‌نی كوبدن بترو كيره‌ك ايدی. تركيه‌نك سلامت طوروی روسيه اوچون خور لقدر. آنك سلامتلگندن فقط گيرمانيه فائده‌لانادر.

تركيه‌دن هيچ بر مملكت قورقماسقه تييشلی. چونكه آنك عسكرينه كوبسه ژالونيه ويرلميدر. صوغش كويمه‌لری و اتقدر.»

مالچانف بو سوزلری ايله روسيه‌نی تركيه ايله صوغشرغه ديميدر.

مالچانف بو سوزلری بجود بر آچو ايله گنه يازغان بولمق كيره‌ك. يوقسه، تركيه ايله صوغشونك زمانی حاضر توگلدر.

اطرافمزده باشقه دشمنلرمز صوغشورغه حاضر طورغان زمانده روسيه‌گه قارشی هيچ دشمانلق كورسه‌تمی طورغان تركيه‌نی كوتورتو هيچ معقول بولماس.

آچلق واسپيرت استعمالی.

بونده ده بر نيچه يللر الك بو زمانده آچلق بولسه خلق مسلمانلر آشلارغه ارله آرقسين لنوستوب اچهر اوچون صرف ايدرگه هيچ كمنك آرتق آقچه‌سی بولماسقه تييش ايدی. آچ كشی هر بر طابقان آقچه‌سينی طاماغينی طويدروا اوچون طوتووی لازم ايدی.

اما حاضرده ايسه اشلر بالعكس در. نی قدر آچلق آرتقان صاين مملكتده آراقينك صاتلوويده پيول قدر آرتمقده‌در.

...

لوه، علی نك آچ یلی لغایت ... طبیعتی یوزولا [illegible]

آیتقاندن ... ایمان عقلی ضعیف توب پاشلرینه

«باری براچسه‌مده اوله‌م اچمه‌سه‌مده اوله‌م»

دیگان برفکرکیلدر . بوفکرالبته دیانتلی

مسلمانلرنك [illegible]

[illegible]

همه‌سنده مسلمان دیگان [illegible] مسلمانده کلا

دیانتلی دیگلدر [illegible]

باشنه بوندای فکرنك کیلووی البته بیك

بعید توگلدر .

«اچسه‌مده اوله‌م اچمه‌سه‌مده اوله‌م» اچوب

قالیم» دیوب نیادان خلق اچه بره‌در

[illegible]

سبب بولدی . غلاونی اشتابدن خبر ایدولرینه

وارادنده بوندن برتیچه کون مقدم یاپونیه

... ایکی آراده‌غی سیاسی مناسبتلر کیسلورگه

تمام یافتلاشقان بولقان ایمش . [illegible]

[illegible]

آلنمشدر .

اجتهاد عصری منقرض اولدی دیوب احکام

شرعیه‌نی آیت کریمه وحدیث شریفلردن

استخراج ایتولرینی ... هیچ

شبهه‌سز کاتولیك ویهود مذهبلرندن آلنمش

بردسیسه‌در . (... ٦٦ [illegible])

ذاتا بونلر اوچون او شبو صوکغی حیله‌دن

(...) کوز آچدیره‌ده یوقلر ... چونکه بونلر

اهل اسلامنی [illegible]

کوچردیلر [illegible]

اسخولاستیك‌لق قدر [illegible]

[illegible]

خلاصه : مسلمانلر [illegible]

بدعتلرنك اهل وحقیقتی [illegible]

[illegible]

عادتلردن آلندیغنده شك وشبهه ایتمك

[illegible]

مهم ایکانلگینی شوندن قیاس ایدرگه ممکن :

نیچه کونلر مقدمده حربیه نظارتی گلاوتی

اشتاب آرقلی هر بر ژوینسکی تاپالتیکلرکن

موبیلیز اتسیه‌غه حاضر ایکلرنی سوآل ایدلمش

ومینوتدن مینوتقه موبیلیزاتسیه اعلان ایدلو

کوتلمشدر . حاضرده اشلر براز صوونمی .

اشلرنك صلح طرفنه ... قیلنووینه

امید لرآرطمقده‌در . شولایده بولسه سیبیریه

تیمر یولی ایله صالدار الاتوست واور ینبورغ

تیمر یوللرینه صوغش ... اوچون حاضر

بولوب توروروغه امر ایدلمشدر .

... بو کونلرده یاپونیا املاکنده ...

دیگر ... [illegible]

[illegible]

ملتیلشوا ... (Утро) [illegible]

[illegible]

مطلوبلرینی آلورغه اموارقیلمقادر یاپونیه‌نك

یوقدر . چونکه ضعیف قلبلی آدملرنك خفیف

عقللرینه کوره کوز آلدلرنده طورغان نرسه‌دن

یاردم استه‌و وآنلرغه ... [illegible]

[illegible]

عبادتدن ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

کبی برعملنی سلف صالحیندن ... [illegible]

[illegible]

مطلوبلر بنك ایك مهملری اوشبوایکی نرسه‌در :

۱) بزنك اقصای شرقده‌گی دیگر بویلر بنده

یاپورن خلقینه بالق طوتارغه رخصت بولو .

۲) مانژوریه گرانیتسه‌لرندن پـوشلینا سز

طاوار کرتو .

احمد بایلك وصیتی

احمد بای اورندن ... فائده سینه

اوشبو وصیتلرنی قالدرمشدر .

۱) اورینبورغ‌ده ... [illegible]

اول اشرگه قراننده ... اورینبورغده

... [illegible]

[illegible]

۲) مدینه فقرالرینه ١٥٠٠ صوم ،

[illegible]

۵) شول مدرسه‌نك اداره هیئاتی تصرفلنده

اولماق شرطیله ... صوم ... قالدروب

واردائینی ، اورینبورغده‌غی ٧ نچی مسجدکه

هم باشقه معارف یولینه صوق ایدرگه .

---

۲) ١٢٠٠٠ صوم وقف ایدوب تورلی

کیلگان فایده‌سی بزله هر یل (٥٠٠

صوم) کتابلر باصدررغه هر یل اون

ایکشار بالانی هرمکتبلرنده اوقتورغه

قزانده‌غی روضچه دار المعلمینده ایکی

شاگرد تربیه ایدارگه تجارت مکتبنده

(کاممیرچسکی مکتبده) دورتار بالا غیمناز -

یه‌ده ایکشار ریالنی اوچیلشچه‌ده ایکشار

روسیه‌نك عالی مکتبلرنده دورتار عر -

بستانده ایکشار شاگرد اوقتورغه هم آلتمش

مکتبنك معلملرینه وظیفه بیروب تو -

روغه وصیت ایتمشدر .

بووصیتلرنی اجرا ایدارگه وصیت

نامه‌سندم مخصوص کشیلر تعیین ایتمشدر .

[illegible]

[illegible]

مکاریه‌ده کانتو ... ٤٠٠٠

[illegible]

[illegible]

آنده‌ی بارلقی حاضرده یاقن قرقمیلر -

ینده معلوم توگلدر . (...)

[illegible]

بولنمشدر .

[illegible]

خارجی خبرلر

پیرسیه .

پیرسیه‌ده ، ملت مجلسی اداره مشروطه

[illegible]

[illegible]

قانونلرینی ترتیب قیلمشدر. بوقانونلر بوینچه یا کاچقاچق نظاملره ملت مجلسنده قرار ویرلدکدن صوڭره باش وزیر شاه حضرتلرینه کورسه‌توب تصدیق قیلنورغه تییشلیدرلر.

شاهنڭ ولی عهدی (ناسلیدنیکی) بو نظامنی معقول کورمه‌مش. ملت مجلسنده قرار بیرلگان نظاملرنی تفتیش قیلمق اوچون روسیه‌نڭ گ. ساۋینی کبی (٣١) کشیدن مرکب سینات مجلسی تأسیس قیلونی چقارمش. بو مجلسکه ملت مجلسی چلینلرندن (٢٠) کشی شاه طرفندن تعیین قیلناچقدر. (١١) کشی شاه نسلینڭ الوغلرندن تعیین قیلناچقدر.

شاهزاده‌نڭ بو فکری ملت مجلسینه عرض قیلندقده مجلس عموما ناراضی اولمشلر. اوشبو مسئله حقنده مناظره بیك اوزاقغه کیتمش. اگرده پیرسیه حکومتی ملت مجلسینی اوشبو قانوننی قبول ایتوگه کوچله‌سه، پیرسیه‌ده تکرار فتنه چغودن خوف قیلالر.

فاس.

آفریکه‌ده فاس مملکتنده عسکری وزیر (عباس) اوچ مڭ عسکر ایله آنچیراس ولایتینه کیتمش. اول ولایت خلقی (رسولی)نڭ باشلغندن راضی اولمیچی چوالمقده ایدیلر.

فاس سلطانی آنی لوازمندن توشروب اورنینه (مخزن) اسملی کشینی قویاچقدر.

عباس وزیر ولایت خلقینه اوشبو خصوصده سلطاننڭ خطینی اوقوب فتنه‌نی باصمق اوچون یوللانمشدر. اوشبو تدبیر ایله فتنه‌نڭ بر درجه باصلووینی امید ایته‌لر.

قتای.

قتای حکومتی سینزان یلغاسینڭ یوقاری طرفنده گوآنسی ولایتنده‌گی (نانئین) یا که (نانلینغ) شهرینی چیت مملکت سوداگیرلری اوچون آچمشدر.

هندستان.

هندستانده کالکوتا شهرنده ١٢ نچی دیکابرده هندیلرنڭ ملی مجلسلری (کونگرس) واقع اولمش. مجلسده سویله‌نگان سوزلرنڭ هر برسندن هند خلقینڭ آنگلیه اداره‌سندن راضی اولمادقلری آڭلاشلمش.

مجلسنڭ رئیسی اولان (دالابخای ناورچی) هندستانغه آنگلیه آفتانومیه بیرو تیشلگینی بیك آچیق دلیلر ایله اثبات قیلمش:

«آنگلیه حاضرده اوزینڭ ایڭ دشمانی اولان بورلرغه آفتانومیه ویردی. دائما دوستلقده واطاعتده اولان هند خلقینه کوبدن بیرو کیره‌ك ایدی. اگرده آفتانومیه بیرو اوچون آنگلیه فکرنچه فتنه وفساد چقارو شرط اولسه، بزده فتنه‌نی کشیدن کیم چقارماز اوزمز هندستاننڭ توب خلقی اولدیغمز حالده آنگلیه بزنی هندستاننڭ هیچ بر دیوان ومحکمه‌سنده تورە ومأمورلککه کرتمی. اوزمزدن جییلغان آقچه‌لرنڭ قایا کیتکانینی هیچ تفتیش قیله آلمیمز. ایمدی نیچك اولسه‌ده آنگلیه‌نڭ بو ظلمینه نهایت ویرور وقت بیتدی» دیمش.

داخلی خبرلر

●● لوندوندن «روسکی اسلوۋو» گازیته‌سینه خبر ایدولرینه قاراغانده گراف ایگناتییفنڭ اوتریلووی ینه روسیه حقنده چیت مملکت گازیته‌لرینڭ بحث آچولرینه سبب بولمشدر. آنده‌غی گازیته‌لرنڭ همه‌سیده روسیه‌نڭ حالی بیك مشکل ایکانینی هم اگرده روسیه اچنده دنیاده مثلی ایشتولمگان قسانلقلر بتماسه هیچ بر طنچلق طابا آلمایه‌چغینی ادعا قیلالر وپولیووی صودلر هیچ بر وقتده‌ده مملکتده طنچلقنی آرتدره آلماس دیلر ایمش.

●● صایلاو اشلرینی تیکشررگه مأمور هیئت‌نڭ خبر ایدوینه قاراغانده ١٤ نچی دیکابرگه قدر روسیه‌نڭ ایللی بر گوبیرناسنده دوماغه صایلاوچیلرنڭ فهرستلری اعلان ایدلوب بته یازمشدر.

●● باش طبیه نظارتینڭ خبر بیروینه نظرا آشاو یتوشمدکندن حاصل بولا تورغان آورولر اوفا، صاراتوف، قزان، صامارا وخارکوف ولایتلرینڭ بعض اویه‌زلرنده گنه کورلمکده‌در. ١٢ نچی دیکابرگه قدر بو اورنلرده ١٣٢ کشی تیف ایله و٨٧ کشی زه‌نگله آوروی ایله خسته‌لانمشلر، بو خسته‌لقنکده اکثری اصتاوروپول ایله بوزاولق اویه‌زلرنده‌در. باشقه گوبیرنالرده بوندی آورولر کورنمیدر.

●● گازیته‌مزنڭ اوزغان نسخه‌سنده، آدیس‌که کیلورگه تیوشلی پاراخود قایده ایکانلگندن هیچ خبر یوقلغی یازلمش ایدی. حاضرده بو پاراخود صاغ سلامت کوینچه آدیسکه قایتوب کرمشدر. یولده هر بر پورطلرده بیك کوب یوك تویه‌ب صوڭغه قالمشدر.

●● «یاکا گازیته» نام گازیته‌نڭ خبر ایدووینه قاراغانده چویون یوللرنده خدمت ایتوچی یوز ایللی بیدی مڭ کشینڭ اسملرینی صایلاوچیلر فهرستندن چقارلمشدر.

●● پیتربورغده آفونسکی پادۋاریه‌ده «روس خلقی صایوزی»نڭ علملری طورمقده ایکان. بوندی پاگروم فلاگی‌نڭ آندی اورنده طوروودن هیچ بر کم راضی اولمامش صوڭره روس روحانیلری مذکور قاره‌گروه صایوزینڭ رئیسی دوبراۋیندن فلاکلرینی ایکنچی بر خوفسزره‌ك اورنغه آلوب قویوینی اوتنمشلر. دوبراۋین فلاکارینی قویارغه اورون صوراب برنیچه چیرکاوگه مراجعت قیلسه‌ده اورن طابا آلماغاچ نهایت اوزینڭ اووینه قایتاروب قویارغه مجبور بولمشدر.

●● پیتربورغه بوکونلرده هر تورلی طرفنڭ کره‌ستیانلرندن وکیللر کیلمکده‌لردر. بونلرنڭ هر بریسی اوزلرینڭ طرفلرنده‌غی آلپاوتلردن شکایت قیلالر. آلپاوتلر ترتیبسزلکلر بیك قوتلی زمانلرده یرلرینی آرزان بهاغه کیلوشوب کره‌ستیانلرگه صاتمشلرده، حاضرده دنیالر بر آزغنه طنچلانغان شکللی بولغاچده هر تورلی یوق بارعله‌لر کورساتوب یرلرینی کیری قایتاروب آلمقچی بولالر ایمش. کره‌ستیانلر آلپاوتلرنڭ بو فعللرینه قارشی ناراضیلق کورستمکده‌لردر.

●● اوچنچی کون اومسکی شهرنده اورامده مذکور ولایتنڭ گوبیرناتوری اوتریلمشدر. هجوم ایدوچیلر باریسی اوچ کشی بولمشلر. آلتی مرتبه ریوالویردن آطوب گوبیرناتورنی اوترگاندن صوڭ اوزلری قاچوب قوتولمشلر. شولوق وقتده مذکور شهرنڭ الوغ اوراملرندن برنده نامعلوم کشیلر طرفندن بر گراداوای ایله بر پریکازچیك اوتریلمش وهجوم ایدوچیلرنی قووب باروچی بر قازاق جراحتله‌نمشدر.

اطراف خبرلری
چیسطای بلده‌سنده‌گی وقوعات

دیکابر باشلرنده چیسطای مسلمانلری، بایراملرده کیبت یابو خصوصنده حکومتدن بعض مسئله‌لرنی استفسار ایدو اوچون اوز آرالرندن وکیللر صایلارغه میشچانسکی اوپراۋغه جیولمقچی بولمشلر. بو جیوننی میشچانلرنڭ اوپراۋده‌غی عادی جیونینه حساب ایدوب ایسپراۋنیکدن رخصت آلورغه ده هیچ لزوم کورمشلر. فقط ایسپیراۋنیك بونلرنڭ بو فکرلرینی ایشتوب میشچانسکی اوپراۋده جیولونی منع ایتمش. منع ایتکاندن صوڭره مسلمانلر میشچانلر استارسته‌سی ایله باروب ایسپراۋنیکدن جیولورغه رخصت صورامشلر. ایسپراۋنیك جیولورغه رخصت بیرمش. هر نه قدر رخصت صوراوچیلر ایسپراۋنیکنڭ بو رخصت ایتماوی زاکونغه موافق توگللکینی سویله‌سه‌لرده، ایسپراۋنیك: «سزگه وکیل صایلاب یورونیگه حاجت، حاضر ایندی تیزدن حکومت اوزی سزنڭ مقصودلرگزغه موافق ایتوب حل ایده‌چك» دیوب ردقیلمش. ایسپراۋنیك شول وقتده سوز آرا سوز چغوب «بویل دوماغه کمنی صایلیسز دییوب» مسلمانلردن صورامش. مسلمانلر ایسه «صایلاو برنڭ اشمز توگل جماعت اشی، جماعت کمنی صایلاسه شول کشی کیتار» دیوب جواب بیرمشلر.

ایشدلدگینه کوره گرچه ایسپراۋنیك رخصت ایتمه‌سه‌ده مسلمانلر جیولوشوب کیڭاش ایدشکانلر ایمش. شونڭ اوچون بولورغه کیرك دیلر، ایسپراۋنیك سابق دوما اعضاسی **عارف بادامشین** ایله چیسطای بلده‌سینڭ امامی **ملا نجیب امیرخانینی** حبسکه آلدرمشدر.

قزان خبرلری

●● چهارشنبه کون ٢٠ نچی دیکابرده کیچ ساعت یدیده قزان اونیۋیرسیتیتنه لاحق، آثار عتیقه، تاریخ واتنوگرافیه جمعیتی‌نڭ عمومی جیونلری اولاچقدر. جیونده باشقه اداره اشلری قارالغاندن صوڭ جمعیتنڭ بعض اعضالری توبانده مذکور بعض بر مطالعه‌لر بیان ایده‌چکلردر.

١) جمعیتنڭ فخری اعضاسی ۋیصوتسکی «عوام فکرنچه بیز گاك خسته‌لغی نیدن عبارت» ایکانلگی حقنده،

٢) باغدانف «داملا شهاب الدین المرجانینڭ کتابلری بوینچه قزان هم قزان خانلغی» توغروسنده،

٣) ایۋانوف «چواش جرلاری» اسمنده بر یازمه نسخه حقنده.

٤) پرافیسور کاتانف، تاج الدینف اسملی بر کشینڭ بلغار قریه‌سندن کیتوروب جمعیتکه طابشرغان آثار عتیقه حقنده فکرلر بیان ایده‌چکلردر.

●● بو یل ٥ نچی دیکابرده قزان گوبیرناتوری ابراهیم یحیین جنابلرینی مدرسهٔ عثمانیه‌ده‌گی روسسکی کلاصقه فخرناظری هم شول مدرسه‌گه پاپیچیتل ایتوب وقزان اوکروغینڭ پاپیچیتلی شولوق ابراهیم افندینی مذکور مدرسه‌نڭ وارداتی ومصارفینی اداره هیئتینه رئیس ایتوب تعیین قیلمشلردر.

ابراهیم افندی معرفتلی وضیالی کنجلرمزدندر. مدرسه‌نڭ ترقیسی اوچون اجتهاد ایده‌چکلری امیدلیدر.

●● بو سنه‌ده قزان شهرندن ۋیبور شچیك لکه برنچی چاستدن ٢٣ نچی ایکنچی چاستدن ١٥، اوچنچی‌دن ٨، دورتنچیدن ١٦ بشنچی وآلتنچی چاستلردن توقزار کشی صایلاناچقدر.

صایلاوچلر!

غوسودارستوینی دوماغه شهر قزاندن صایلاوچیلرنڭ اسملری ٩ نچی دیکابرده «غوبیرنسکی ۋیدومست» ده اعلان ایتلدی.

شول کوندن ایکی آطنه ایچنده (یعنی ٢٣ نچی دیکابرگه‌چه) صایلاو اشنده‌گی کامیسیه‌گه زایاۋلینیه بیرورگه ممکن.

برنچی: صایلارغه حقی (پراۋاسی) بولا توروبده نیچك بولسه‌ده دفترگه (اسپیسکاگه) کرمای قالغان یایسه تیوش بولمغان اوچاستکه‌غه کرتلگان کشیلر تیوشلی اوچاستکه‌غه کرتولورگه هم اسمی فامیلیه‌سی یا که سینزاسی یالغش کورساتلگان کشیلر هم آلار توغروسنده باشقه‌چه یالغشلق بولغان کشیلر دفترنی توزاتدرورگه.

ایکنچی: اوزی کرگان یایسه کرورگه تله‌گان اوچاستکه‌نڭ دفترنده‌گی یالغشلق تیوشلی کشی‌نڭ کرمای قالغانی یایسه تیوشسز کشینڭ کرتلگانی توغریسنده.

صایلاوچیلرنڭ خاطرلرینه توشوره‌مزکه صایلاوچیلر دفترینی هم نیندای داکومینتلر سببلی اول دفترگه کرتولگانی غراداسکوی اوپراۋاده‌ده تیکشررگه هر قایسی صایلاوچینڭ حقی باردر.

بو تیکشرو هم زایاۋلینیه بیرونڭ صروگی ٢٣ نچی دیکابرده تولاچاق بولغاندان تیوشلی کشیلرنڭ آشغولرینی التماس ایدامز.

٢٣ نچی دیکابردن صوڭ اول خصوصده هیچ شکایت قبول ایدلمیه‌چکدر.

صایلاو خصوصنده هر تورلی معلومات ایستاگان کشی هم دفترده اوزینڭ بارلغینی تیکشرورگه زایاۋلینیه یازدررغه تله‌گان کشی «قزان مخبری» اداره‌سینه مراجعت ایدارگه ممکن. بلغار مسافرخانه‌سینڭ ١١ نچی نومرنده هر کون ساعت ١٠ دن ١٢ گه هم ٤ دن ٦ غه‌چه.

Лито-Типографя И. Н. Харитонова. Казань.

Редакторъ - издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ.